

v vsakem oziru dobro uspela. Prireditve se je začela z govorom sedmošolca Barbariča, ki je med drugim dejal: »Lansko leto, ko je zlato klasje zorelo, za časa žetve, smo se vam predstavili z veselo igro »Utopljenec«, a letos, ko že zori grozdje, vam prikažemo življenje ruskega kmeta-kulaka in življenje mladega duhovnika, ki za vero in Boga umre, zadet od kroglice rdečarmijcev.« Med drugim je obžaloval, da dijaki drugih vasi v nočnih urah niso posebno varni na naših ulicah, kar so mu prizadeti zamerili ter mu celo pretijlo s pretepom. Žalostno! Igra sama je bila zelo efektivna in je mnogim gledalcem izvabila solze v oči. Dijaki so bili naprošeni, da bi igro ponovili, ker pa jih šolska dolžnost vabi v šolske klopi, zato ljudem niso mogli ustreči. Da je stvar tako dobro uspela, gre zahvala v največji meri bogoslovcu g. Gjuranu in g. Ludoviku Terboča, ki sta stvar naštvudirala, odnosno zrežirala. Petje, ki je spored izpolnjevalo, je vodil organist g. Dominko. O ustanovitvi prosvetnega društva se ta dan ni govorilo zaradi zadržanosti in odsotnosti g. dekana in g. kaplana. Zaradi tega tudi govornik ni prišel. Zanimivo je, da se nekateri upirajo, da bi se ustanovilo katoliško prosvetno društvo. Naš narod je še pobožen, zato nima smisla, da bi se mu to lepo čednost trgalo iz srca. O ustanovitvi tega društva se bo razpravljalo v bližnji bodočnosti in v zvezi s tem tudi o zelo potrebnih prosvetnih dvorani. — Prejšnji teden je bila prepeljana v bolnišnico in operirana na slepiču poštna pripravnica gđica Klara Gorkoš. Bolezen je začutila ravno onega dne, ko bi morala biti zaprisežena. Želimo ji skorajšnjega okrevanja, da bo očetu čimprej lahko pomagala pri težavnem delu. — Precej pozornosti in veselega smeha je vzbudilo prejšnjo soboto »gostilvanje« neke ciganke, ki stanuje, odnosno tabori v naših gajih. Ciganska godba (šest muzikantov) ji je na potu v cerkev igrala s takim navdušenjem, da je bilo veselje poslušati. Nevesti je poročno obleko kupil g. dekan Jerič, poleg tega je novoporočenca obdaroval še z nekimi drugimi zemeljskimi dobrutami. — Šolski pouk se je začel, a učnih moči nam še vedno primanjkuje. Oblast ponovno prosimo, da nam te čimprej pošlje. — Deževje zadnjih dni je Ledavo napolnilo in obstoja nevarnost, če bo deževno vreme trajalo naprej, da homo imeli povodenj.

Dobrovniki. Pretekli teden se je nevarno poškodoval na motornem kolesu posestnik in lastnik večih hiš, okrog 50 letni g. Gajdek. S hčerko se je peljal na motokluku v smeri od Dobrovnika proti Žitkovcem. Med potjo je dohitel voznika in se je tako nerodno izognil, da je zadel v os (Stecl) voza, kar je bilo zanj usodno. Padel je ter si pri padcu zdrobil koleno in prelomil nogo. Hčerka je dobila le manjše poškodbe. Ponesrečencema je nudil prvo pomoč g. dr. Oršič, dobrovniški zdravnik, ki je g. Gajdeka prepeljal v bolnišnico v Soboto in od tam v Maribor. Bolniku želimo skorajšnjega okrevanja, a na motorno kolo se mu najbrž ne bo več ljubilo. — Te dni dovršujejo na našem pokopališču mrtvašnico, ki nam je bila zelo potrebna. — Pretekli teden se je odselila od nas družina polkovnika g. Peračiča iz Beograda, ki je bila pri nas dalj časa na počitnicah. — Vsak dan po večkrat brni skozi našo občino špedicijski avto g. Pergarja iz Turinšča, ki vozi 8000 kub. metrov drv iz gozda delniške družbe Našička v Soboto. — Tudi pri nas imamo zadnje čase mnogo dežja, zato smo v skrbeh, kako bomo spravljali otavo. Če bo tako deževno vreme trajalo naprej, bo krompir začel gniti, kot je to bilo lani. Posledice zadnjih deževnih dni se poznajo tudi v vinogradih, ker začenja grozdje gniti. — Nekje v bližini hiše g. Šolariča je udarila pred dnevi strela in je skoraj ubilo eno telce v hlevu.

Beltinci. Prejšnjo nedeljo so naši vrli in požrtvovalni gasilci proslavili 15 letnico svojega obstoja. V zvezi s proslavo so imeli tudi svojo veselico pri g. Pintariču, ki je bila zelo dobro obiskana, iz česar lahko sklepamo, da je ljudstvo društvu, ki je osnovano le v pomoč bližnjemu, naklonjeno. Nekoga gospoda so pri zabavi v oči bodla in nekoliko motila odlikovanja g. Vöröša, kar je izzvalo malo prepira in prerekanja. — Precej govoričenja, celo nepotrebnega, je povzročila gradnja nove občinske tehnične. Gotovim ljudem ni prav prostor, na katerem stoji, a drugi imajo zopet druge pomisleke. Sicer pa z nobeno stvarjo ni vsem ustrezno.

Dolajlendavske gorice. Pretekli teden smo imeli mnogo dežja. Mestoma so bili taki nalivi, da so nam poti (k lance) popolnoma pokvarili, zato dovoz do nekaterih krajev, dokler poti ne bodo popravljene, sploh ni mogoč. — Deževje zadnjih časov mnogo škoduje zorečemu grozdju, zaradi česar poka in gnije. Pridelek že sicer ne bi bil posebno obilen in če nam Bog ne da lepšega vremena, nam bo še to segnilo, da bo trgateg kaj žalostna. — V Bilkešu se je pred kratkim pojavila griža, ki je zahtevala že več smrtnih žrtev. — Dne 29. avgusta v Lendavi živinskega sejma ni bilo. Bil je samo kramarski sejem, ki je bil še zadovoljivo obiskan.

Rok za vlaganje prošenj za sprejem gojencev v kmetijsko šolo v Rakičanu je podaljšan do 15. septembra 1938.

Naši rajni

Sv. Venčeslav. Umrl je Franc Gorjanc, družinski oče, delavec v gornjebistriški tovarni. Dopolnil je komaj 26 let. Posvečen prav. Srcu je bil ves tih in skromen in preboječ, da bi si upal sam pomagati v prenaporni službi; tako je postal žrtev svojega pretežkega dela. Morala je priti njegova smrt, da so se razmere v tovarni zboljšale: sedaj se pri istem delu, ki ga je on sam opravljal, čredita dva delavca. — Rajnemu večni mir in pokoj, žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Barbara v Haložah. Dne 28. avgusta smo pokopali posestnika K o k o l Ivana iz Paradiža. Umrl je 26. avgusta po kratki bolezni. Pokojnik je dosegel lepo starost polnih 81 let. Zapušča vdovo in sedem preskrbljenih otrok, med katerimi je tudi sin, frančiškanski gvardian p. dr. Hadri-

jan Kokol, ki je iz daljnih Brezij na Gorenjskem prišel na očetov pogreb. Prišel je tudi sin Ivan iz Vuzenice, kjer je postajenačelnik, in hči Lilič iz Maribora, kjer je učiteljica. Ostali otroci so v domači fari. Pokojnik je bil dober krščanski oče in vzgojitelj svojih otrok, mož dela v mlajših letih, dober kristjan, saj smo ga velikokrat videli pri obhajilni mizi. Bil je v prejšnjih letih občinski odbornik občine Slatina, odbornik cerkveno-konkurenčnega odbora, načelnik domače posojilnice, uradni cenilec itd. Napisal je nešteto testamentov, pogodb, prošenj in dajal nasvete, za katere so se nanj obračali v raznih sporih domačini. — Pogreba se je udeležila velika množica ljudi od hiše žalosti, kjer so cerkvene pevke zapele v slovo, in so se žalnemu sprevodu vedno priključevale med potom nove množice. Sprevod so spremljali štirje duhovniki. Na pokopališču so zopet zapele pevke in domači g. župnik se je spominjal rajnega s primernimi besedami. Pogreba se je udeležil tudi pokojnikov sosed državni poslanec g. Mihael Brenčič. Takega pogrebnega spreveda ni bilo že od lani, ko smo pokopavali ob Petrovem gospo Marijo Grobler, mater našega g. župnika. Iz tega se vidi, kako narod spoštuje tiste starše, ki imajo sina duhovnika. Žalujočim domačim izrekamo naše sožalje — rajnemu pa naj sveti večna luč!

Sv. Andraž pri Velenju. Po daljšem bolehanju je umrl Martin Ograjenšek, ugleden posestnik, star 61 let. Skozi 35 let je vzorno vodil lepo Grmovškovo posestvo. Bil je vzoren sadjar, hmeljar, živinorejec in čebelar. Pred in po vojni je bil občinski odbornik. Njegova krščanska in gostoljubna hiša je znana daleč naokrog. Domači in sosedje ga bodo težko pogrešali. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal njegov pogreb, kakršnega pri nas že dolgo ni bilo. Pevci so mu zapeli v zadnje slovo na domu in ob grobu. Zapušča ženo in več otrok, od katerih sta dva sina absolventa kmetijske šole. Naj počiva v miru — žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Vid pri Planini. V Bogu je zaspala dobra krščanska mamica Terezija Pertinač, posestnica v Podpeči. Njen pogreb je bil zelo lep. Hvaležnega srca in z globokim spoštovanjem so jo spremili na zadnji poti oni, ki jim je nudila prvo pomoč na tem svetu. Ob grobu ji je govoril g. župnik Jože Presnik prav lepe besede v slovo. Oni pa, ki jih je ponesla k sv. krstu in so nekateri že v večnosti, so ji gotovo prišli naproti, da spremijo njeno dušo v kraj, kjer ni več trpljenja. Žalujočim naše sožalje!

G. ban med obmejnimi Slovenci na Radlu

(Dopis iz obmejnega Remšnika)

V zadnji številki je »Slov. gospodar« poročal, da se je vršil pri nas tik ob severni meji v nedeljo, 28. avgusta, kmečki tabor pod pokroviteljstvom g. bana. Naš ljudski ban dr. Marko Natlačen je obmejne Slovence počastil z osebnim obiskom in je bil na taboru glavni govornik, kar je posebno povzdignilo prireditve. G. ban je naslovil na obmejne prebivalce tako vsem umiljive ter pomenljive besede, da zaslužijo, da si jih Slovenci ob severni meji nezabno vtisnejo v spomin. Ker je »Slov. gospodar« po kmečkih domovih na Radlu skoraj edino tedensko glasilo od nekdanj, nam gotovo ne bo odrekel naše iskrene prošnje in nam bo objavil zaradi našega spoštovanja ter ljubezni do bana njegov globoko zasnovan govor, katerega si bomo tiskane lahko večkrat prečitali ter se bomo tudi ravnali po njegovih vzpodbudnih besedah. (Opomba uredništva: Radi ustrezemo želji obmejnega prebivalstva in prinašamo banov govor v izveščku danes, ker v zadnji številki ni bilo več prostora za obširno poročilo o lepo uspelem

kmečkem taboru na Remšniku.) G. ban dr. Natlačen je med drugim polagal na srca naših obmejnih stražarjev naslednje:

G. ban o kmečki hiši in narodni zavesti ob meji

V stari Avstriji ni bil običaj, da bi na ljudska zborovanja prihajali najvišji predstavniki oblasti in zastopniki kralja. Kraljevi namestniki niso bili niti kmečkega rodu niti slovenske krvi. Na visoka mesta so mogli priti samo stanovni visoke aristokracije, grofje in baroni; za sinove, ki so se rodili pod preprosto streho kmečke hiše, so bila vrata do visokih državnih položajev trdno zaprta. Zato ti gospodje niso imeli smisla ne srca za preprosto kmečko in delavsko ljudstvo in na taka ljudska zborovanja, kakor je danes, tudi niso prihajali. Po drugi strani so pripadali bivši oblastniki drugi narodnosti, ne slovenski. Celo nižja mesta okrajnih glavarjev in predstojnikov sodišč so bila pridržana za sinove nemške narodnosti, Slovenec je le izjemoma in redko mogel priti na take položaje in še to nikdar v severnih obmejnih kra-

jih, temveč le kje na Kranjskem, Goriškem ali na Krasu.

Zahvala kmečki hiši

Kako vse drugače je danes, ko vas, dragi kmetje, kot sin kmečkih staršev lahko pozdravljam v imenu najvišje državne oblasti. Za vse, kar imamo, se moramo mi Slovenci zahvaliti kmečkemu stanu in preprosti slovenski kmečki hiši. Največje može, ki smo jih imeli v svoji zgodovini, so nam rodile kmečke matere. Kmečka hiša nam je skozi stoletja in tisočletja ohranila naš narodni slovenski jezik, posodo našega narodnega duha. Kmečka hiša je bila, ki nam je razvijala iz roda v rod našo slovensko pesem. Kmečki hiši se moramo zahvaliti, da so vaši lepi kraji še danes slovenski in jugoslovanski.

Slovenska narodna zavest naj čuva našo mejo!

Remšnik je znan po tem, da je bil že od nekdaj narodno zelo zaveden. Moja želja je, da bi po lepih remšniških gričih tudi v bodoče živeli zavedni Slovenci in zavedne Slovenke in da bi po vaših domovih vedno plamtela močna ljubezen do naše lepe jugoslovanske države. Kot Slovenci smo rojeni. Kakor ni mogoče, da bi se hrast pre-

tvoril v javor, tako ni mogoče, da bi Slovenec, ki je rojen od slovenskih staršev, mogel kdaj postati kaj drugega; tudi če bi na zunaj kdaj zatajil svojo narodnost, bo po svojem bistvu in svojih osebnostih ostal Slovenec. Želim, naj bi zlasti tu na naši narodni in severni meji slovensko narodno zavest zvesto spremljala tudi močna jugoslovanska državna zavest. Ako bo naša meja trdna in močna, se nam ni bati ničesar. Potem bo tudi v notranjosti naš narod lahko mirno gradil na svojo kulturo in napredek svojega gospodarstva. S tem, da sem prišel med vas, sem hotel poudariti, kako veliko važnost pripisuje vlada in državna oblast tem našim obmejnim krajem. Želim, da bi zlasti obmejni kraji bili v narodnem in državnem oziru visoko zavedni. Zavedajmo se, da kot Slovenci moramo ljubiti svojo državo Jugoslavijo. Nam Slovincem kot malemu narodu ni nikjer drugod pod božjim soncem prostora nego v Jugoslaviji. Samo velika Jugoslavija more zagotoviti nam Slovincem obstoj, napredek in bodočnost. Ta misel zlasti naj prodre v vsa vaša srca, v vse vaše domove in zajame slehernega človeka na naši narodni in državni meji. Naj vaš kmečki tabor obilno pripomore, da se ta želja izpolni!

planinci na obmejni Peči 20 letnico Jugoslavije. Proslava je bila združena z vsakoletnim matjaževanjem. Že v soboto zvečer se je zbralo pri Uletovi koči veliko planincev, zlasti Mariborčanov. V nedeljo je v kapeli daroval sv. mašo mežiški g. kaplan Anton Boštele. — Zaradi slinavke in parkljevke, ki se je pojavila v gotovih krajih naše banovine, je Nemčija zaprla državno mejo na Holmecu. Vse trgovine, ki se nahajajo na naši strani, so zaprte, ker ni kupcev iz nemške strani. Vsakega pa, ki hoče prekorčiti mejo, nemški organi temeljito poblijo z razkuževalnim apnom. — Bele nogavice izginejo. Pred zasedbo Avstrije po Nemčiji se je v naši dolini opazilo kaj malo belih nogavic. Čim pa je Avstrija pripadla Nemčiji, so se pri nas pojavile bele nogavice. Nosili so jih celo taki, ki se jim je na prsih blestel znak viteške organizacije. Na povelje so jih seveda obuli tudi tisti, ki čakajo hitlerizem in njegove nauke kar z odprtimi ustmi. Sedaj pa ta čudna obmejna moda izgine, le tu in tam je še videti kako belo vrano. Prav bi bilo, če bi oblast stopila na prste vsem izzivalcem, prav posebno pa še tistim, ki tako izzivalno robo pospešujejo in prodajajo. Le nikar preveč z rokavicami!

Šentanel nad Prevaljami. Šentanelci so se že v stari Avstriji najbolj postavili, ko so branili svoje slovenske pravice. Tudi v nedeljo, 25. septembra se bomo, ko pojdemo na veliki tabor na Prevalje.

Kotlje. Hotuljci smo že kar slavnost postali s svojo »Koroško ovsetjo«. Zdaj pa se že dajemo, kdo vse pojde v nedeljo, 25. septembra, na veliki narodni tabor na Prevalje. Moški pravimo, da pojdemo mi, ženske naj ostanejo za varuhe doma; ženske pa pravijo, da pojdejo one, ker so več storile za Jugoslavijo, ko so leta 1917. pobirale podpise za majniško deklaracijo. Vsi bi radi videli in čuli dr. Korošca.

Šentjan pri Traberku. Dvajset let je minulo od onega znamenitega tabora, ki se je vršil pri nas. Letos bo velik narodni tabor na Prevaljah. Šentjanci pojdemo, kar nas bo moglo, 25. septembra na Prevalje.

Črneče pri Dravogradu. V nedeljo, 11. septembra, bomo pri Sv. Križu imeli lepo cerkveno slovesnost. Dan Imena Marijinega obhajamo vedno prvo nedeljo po Mali Gospojnici in ta je največji letni cerkveni shod, ki se prične že na predvečer slovesnosti.

Guštanj. O velikih taborih smo brali v časopisih in smo že mislili, da smo mi tu pod Uršljo goro in Peco pozabljeni. Zdaj čujemo, da bo tudi pri nas tak tabor. V nedeljo, 25. septembra, na Prevalje, kdor ni zaspan!

Guštanj. Lepo slovesnost so imeli predzadnjo nedeljo v Guštanju. Odkrili so na cerkvenem procelju dve spominski plošči v svetovni vojni padlim vojakom. Slavnost odkritja je priredila tamošnja strelska družina. Pri slavnosti so bila po delegatih zastopana sledeča društva in organizacije: Zveza bojevnikov, Legija koroških borcev, Majstrovi borci, gasilska župa, navzoč je bil zastopnik okrajnega glavarstva g. tajnik Rudolf Smerdu, narodni poslanec g. Karel Gajšek, guštanski župan g. Kotnik Dominik s celokupnim občinskim odborom. Ob pol desetih se je začela slavnost na trgu, ki je bil ves v zastavah. Govorili so zastopniki omenjenih društev. Po slavnosti je bilo cerkveno opravilo v župni cerkvi, ki ga je opravil predsednik Zveze bojevnikov g. Mirko Ratej. Po sv. maši je g. župnik Barbič Mihael blagoslovil spominski plošči, nato so bile molitve za umrle, pevski zbor pa je zapel pesem »Oj Doberdoba«. Pred ploščo je bil položen lep levorov venec.

Črna. Ali veste, kaj bo 25. septembra na Prevaljah? Vprašajte Možičarje!

Društvene vesti

Na Prevalje! Kako se bomo vozili v nedeljo, 25. septembra, na Prevalje? Gor pojdemo z jutranjim vlakom, ki obhaja iz Maribora nekaj pred šesto uro in prihaja nekaj pred osmo na Prevalje. Vračali se bomo pa s tistim, ki odhaja ob tričetrt na tri s Prevalj. Do večera bo lahko vsak doma.

Prevalje. Že razne prireditve, igre, shode, tabore smo imeli pri nas. Ali zdaj čujemo, da take še ni bilo, kakor bo v nedeljo, 25. septembra. Drug drugemu pravijo: Ali že veš, kaj bo dne 25. septembra? Menda pride sam dr. Korošec. Ljudstva bo toliko, da na sejmišču ne bo prostora. Zato bo tabor zadaj za britovskim zidom, tam, kjer gre pot proti Lahovniku.

Mladinski dan v Ribnici na Pohorju bo dne 11. septembra. Prireditelja ga fantovski odsek in deklinski krožek s sodelovanjem sosednjih bratskih odsekov. Ob pol desetih bo sprevid k Sv. Lenartu, kjer bo služba božja z ljudskim petjem. Popoldne bo telovadni nastop na novem letnem telovadišču. Člani in članice v krogih ste še prav posebno vabljeni! Pa tudi vsi prijatelji slovenske katoliške mladine! Sodeluje godba od Sv. Trojice v Slovenskih goricah.

Sv. Peter pri Mariboru. Naši slovenski fantje in dekleta imajo na Marijin praznik svoj dan. Na predvečer bodo kurili kresove po naših lepih gričih, na praznik popoldne pa bodo imeli ob treh svoj nastop pred farno cerkvijo. Pridejo tudi znani govorniki iz Maribora.

Cirkovec. Da naše Bralno društvo živahno deluje, je dokaz, ker imamo redne mesečne sestanke in smo si knjižnico močno povečali. Tudi na

igralskem polju delujemo z vso vnamo. 8. septembra (Mala maša) bomo igrali krasno igro »Črna žena«. Prišli bi naj ljudje ter podprli naše društvo! Na svidenje!

Slov. Bistrica. Na Jernejevo nedeljo popoldne so igrali naši študentje v Slomšekovem farnem domu spevoigro »Kovačev študent«. Polni navdušenja in dobre volje smo šli iz dvorane in vsak je želel, da bi igra trajala dalj časa. Dvorana je bila skoraj polna, toda še vendar ne dovolj, zakaj kadar igrajo farni študentje, takrat bi naj ne bilo farana, ki bi si ne vzel ure časa in ne šel pogledat, kako študentje nastopajo, da bi jim dal s svojo prisotnostjo še več poguma in priznanja za njihovo delo. Želja je, da bi naši študentje ponovili svojo opero in da nam, če ne prej, drugo leto na Jernejevo privoščijo uro veselja smeha in lepega razvedrila. Vi, študentje, pa ne klonite! Naprej po začrtani poti in držite se svojega odseka. V slogi je moč! — Na praznik, 8. septembra, ponovijo naši študentje svojo igro na Spodnji Polskavi v dvorani g. Mohorka ob sedmih zvečer. Kdor še ni videl, naj gre pogledat!

Spodnja Polskava. Slovenjebistriški študentje prireditelji na praznik, 8. septembra, ob sedmih zvečer v dvorani g. Mohorka šaljivo spevoigro »Kovačev študent«. Polskavčani! Dolžnost nas vseh je, da podpremo stremljenja slovenjebistriških študentov, posebno še, ker igrajo pri nas kot gostje!

Prevaljčani! Pišite znancem, da bo dne 25. septembra velik tabor pri nas, in povabite jih, naj vas obiščejo!

Dopisi

Prevalje. V nedeljo, 4. septembra, je bil za našo faro lep praznik: novega župnika so nam instalirali, gospoda Matevža Močilnika. Bog blagoslovi novega pastirja naših duš! — Na tistem se že marljivo pripravljamo za zadnjo nedeljo v septembru, ko bo pri nas na Far velik narodni tabor. Veseli smo, da so bile ravno Prevalje zbrane, in željno upamo, da bomo tudi mi mogli v svojem kraju pozdraviti našega voditelja dr. Korošca.

Prevalje. Dečle, ali že pripravljate nageljne, rožmarin in roženkraut, da bo pušeljcev kaj v nedeljo, 25. septembra?

Mežiška dolina. Skrajno slabo vreme imamo že nekaj časa. Kmetje ne morejo posušiti snopja, prav tako tudi tisti, ki so že pričeli s košnjo otave. Noči so prav hladne, kar je znak, da se bliža zima s prav hitrimi koraki, kajti vrhove Uršlje gore in Pece je že pred par dnevi pobelil sneg. — V nedeljo, 21. avgusta, so praznovali